

ПРОГРАМОВІ ВИМОГИ З ДИСЦИПЛІНИ
«ШРИФТИ І ТИПОГРАФІКА»
I СЕМЕСТР

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ I

Тема 1. Історія виникнення шрифтів.

1. Мета і завдання курсу.
2. Поняття про шрифт та науку типографіка.
3. Народження та еволюція алфавіту.
4. Історія виникнення латинських шрифтів.

Тема 2. Розвиток шрифтів.

1. Розвиток кириличних шрифтів.
2. Соціальна і культурологічна зумовленість шрифтів.
3. Шрифтова справа в Україні.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ II

Тема 3. Характеристики шрифту.

1. Елементи літери.
2. Гарнітура шрифту.
3. Види шрифтів.
4. Накреслення шрифту: щільність, нахил, насиченість, заповненість.
5. Типометрична система виміру. Розмірні характеристики шрифту.

Тема 4. Основні поняття шрифту.

1. Проміжки та їх різновиди: шпації, квадрати, шпони, реглети, марзани; лінійки, набірні прикраси.
2. Інтерліньяж.
3. Кернінг, трекінг.
4. Індксація шрифтів.

II СЕМЕСТР

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ III

Тема 5. Види шрифтів.

1. Види шрифтів: текстові, титульні шрифти, ініціал.
2. Оптичні особливості малюнка шрифту.
3. Сумісність гарнітур.
4. Технічні вимоги до шрифту.

Тема 6. Класифікація шрифтів за призначенням.

1. Принципи класифікації шрифтів у світі та Україні.
2. Класифікація шрифтів за накресленням.
3. Класифікація шрифтів за призначенням: текстові, титульні шрифти, ініціал.
4. Вибір гарнітури та кегля шрифту відповідно до виду видання.
5. Сумісність гарнітур.

6. Технічні вимоги до шрифту.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ IV

Тема 7. Класифікація шрифтів за накресленням.

1. Накреслення і форма: шрифти із засічками, рубані шрифти, декоративні шрифти.
2. Історичні класифікації.
3. Гарнітури і їх особливості.
4. Принципи застосування гарнітур.
5. Види засічок.

Тема 8. Шрифт як засіб спілкування.

1. Шрифт як засіб спілкування.
2. Використання шрифтів у різних соціальних обставинах.
3. Шрифтознавство і графологія: психологічні паралелі.
4. Емоціогенна властивість шрифту.
5. Інформативність шрифту в Інтернеті.
6. Шрифт і текст. Інтерпретація тексту і його шрифтове виконання.
7. Колір шрифту як засіб впливу на свідомість і підсвідомість реципієнта.

III СЕМЕСТР

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ V

Тема 9. Комп'ютерні шрифти.

1. Мова Adobe PostScript.
2. Растрівання в PostScript технології.
3. Растрові та векторні зображення.
4. Сімейства шрифтів. Шрифт у Windows.

Тема 10. Принципи роботи з комп'ютерними шрифтами.

1. Установлення та вилучення шрифтів.
2. Шрифтові програми.
3. Редактори контурних шрифтів.
4. Системи редагування шрифтів.

Програма простого редагування шрифтів FontoGraph.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ VI

Тема 11. Текстові виділення .

1. Класифікація текстових виділень.
2. Шрифтові виділення.
3. Не шрифтові виділення.
4. Уніфікація виділень.
5. Драматичні твори. Заголовки. Ремарки. Дійові особи і їх репліки.
6. Оформлення ритмізованого тексту
7. Види ритмізованого тексту.

8. Розташування віршованих рядків. Розбиття на строфи. Підписи і дати.

Тема 12. Допоміжний текст, технічні правила оформлення.

1. Робота над додатково-допоміжним текстом.
2. Вступні і заключні тексти (передмова, вступ, післямова, висновки, супроводжувальна стаття, колонка редактора).
3. Епіграф, присвята, подяка.
4. Примітки, коментарі, додатки і доповнення.
5. Фактичні відомості (цитати, тексти документів, назви, скорочення, дати).
6. Пояснення, завдання.
7. Технічні правила оформлення і верстки тексту.
8. Правила оформлення таблиць.
9. Основні правила набору формул.
10. Основні правила верстки.
11. Технічне редагування паперових публікацій.
12. Технічне редагування електронних публікацій.

IV СЕМЕСТР

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ VII

Тема 13. Вимоги до шрифту. Сполучення гарнітур.

1. Основні вимоги до шрифту.
2. Особливості гарнітур і їх сполучень.

Тема 14. Правила набору. Взаємодія графіки шрифту.

1. Правила набору.
2. Шрифти для реклами.
3. Текст і заголовки – взаємодія графіки шрифту

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ VIII

Тема 15. Естетика шрифту.

1. Мистецтво візуальних повідомлень.
2. Естетичні вимоги до шрифту.
3. Правила побудови гармонійних написів.
4. Шрифт у системі візуальних засобів друкованих видань.
5. Шрифтові знаки.

Тема 16. Зручність читання шрифту.

1. Шрифт як явище культури.
2. Вияв колективної підсвідомості у шрифтах.
3. Шрифтознавство й етнологія: психологічні паралелі.

V СЕМЕСТР

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ ІХ

Тема 17. Психофізіологічні характеристики шрифту.

1. Робота зорового аналізатора під час декодування тексту.
2. Візуальні явища: одночасного контрасту, післядії, перевертання картин, викривлення зображень, неможливих фігур тощо.
3. Зручність читання шрифту.
4. Гігієнічні вимоги до шрифту.
5. Динамічне читання. Швидкість і якість сприймання повідомлення, надрукованого різними шрифтами із застосуванням різних шрифтових засобів виділення змісту.

Тема 18. Комп'ютерний текст. Репрезентаційні системи.

1. Особливості сприймання тексту з екрана комп'ютера.
2. Розвиток професійних сенсорних навичок.
3. Репрезентаційні системи.
4. Патерни візуальної, аудіальної і кінестетичної репрезентаційних систем.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ Х

Тема 19. Поняття стилю в шрифтовій поліграфії.

1. Стельова єдність між компонентами шрифтового оформлення заголовків, підзаголовків і текстів.
2. Зв'язок рисунку букв зі змістом тексту.

Тема 20. Засоби художньої виразності.

Основа засобів художньої виразності - гарні пропорції, необхідний контраст, масштабність, рівновага, ритм, колірна гармонія.

VI СЕМЕСТР

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ ХІ

Тема 21. Шрифт в рекламі.

1. Основні вимоги до шрифту в рекламі та наочної агітації.
  2. Зручність читання шрифту.
  3. Зміст і форма. Ритмічний лад.
- Колір як засіб художньої виразності.

Тема 22. Шрифт на плакаті.

1. Цілісність, композиційна злагодженість, наочність в оформленні письмових текстів.
2. Ідейне акцентування в шрифтовій композиції.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ ХІІ

Тема 23. Шрифтовий логотип. Виготовлення шрифту.

1. Різниця в підходах до розробки логотипу і шрифту.
2. Засоби виразності.
3. Ритм і «графічна рифма».
4. Приклади розміщення дизайну логотипу на різних поверхнях.
5. Збір і аналіз аналогів використання в графічному дизайні модульних структур.

Тема 24. Формати і функції багатосторінкових видань. Темпо-ритміка.

1. Первинна, вторинна, третинна функції видань.
2. Зміст і форма видань.
3. Основні засоби побудови текстових композицій і верстки різних видань. Темпо-ритміка.
4. Постмодерна типографіка.
5. Аналіз композиційної побудови різних видань.
6. Композиція книги. Конструкція книги.
7. Основи художньо-технічного редагування.
8. Аналіз сучасних прикладів дизайну книги.

VII СЕМЕСТР

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ XIII

Тема 25. Типографічний дизайн, естетика, сучасні шрифти і перспективи.

1. Типографічні тренди в дизайні.
2. Стилїстика у типографічному дизайні.
3. Формальна и неформальна типографіка, як їх поєднувати.

Тема 26. Веб - типографіка.

1. Тип шрифту.
2. Стандартні веб шрифти.
3. Вибір екранного шрифту. Розмір шрифту. Вибір типу шрифту. Акцентування. Доцільний шрифт для верстки сайтів.

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ XIV

Тема 27. Сучасна шрифтова культура.

1. Гарнітури сучасних друкарських шрифтів.
2. Новітні тенденції і напрямки створення шрифтів.
3. Плоский шрифт.

Тема 28. Сучасні гарнітури шрифтів, їх характеристика.

1. Сучасні гарнітури: академічна, Балтика, журнальна, журнальна рубана, кудряшевська, енциклопедична, Гельветика, Лазурського, шкільна, газетна, Бажановська, Піскаревського, банниківська, таймс та ін., їх характеристики.